

А. В. Миколук,
к. політ. н., доцент кафедри державного управління,
Навчально-науковий інститут публічного управління та державної служби
Київського національного університету імені Тараса Шевченка
ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0003-1198-2110>

DOI: 10.32702/2306-6814.2024.18.133

ЕВОЛЮЦІЯ КОНЦЕПЦІЙ СТРАТЕГІЧНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ В ПУБЛІЧНОМУ УПРАВЛІННІ: ВІД ПЛАНУВАННЯ ДО ДИНАМІЧНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ

А. Mykoliuk,
PhD in Political Sciences, Associate Professor of the Department of Public Administration, Educational and Scientific Institute of Public Administration and Civil Service of Taras Shevchenko Kyiv National University

EVOLUTION OF STRATEGIC MANAGEMENT CONCEPTS IN PUBLIC ADMINISTRATION: FROM PLANNING TO DYNAMIC OPPORTUNITIES

Політичні, економічні та соціальні зміни впливають на діяльність державних органів, вимагаючи постійної адаптації стратегій. Динамічний характер сучасного світу вимагає від публічного сектору постійної еволюції. Нові технології, зміна соціальних потреб та глобальні виклики створюють потребу у нових стратегічних підходах. Саме тому концепції стратегічного менеджменту постійно розвиваються, пропонуючи інноваційні рішення для складних проблем. Тільки постійне оновлення знань та адаптація до змін дозволять забезпечити ефективність та результативність публічного управління. Стаття пропонує огляд концепцій стратегічного менеджменту: від традиційних підходів, заснованих на плануванні, до сучасних динамічних концепцій. Автор доводить, що жодна з існуючих концепцій не є універсальною і для розробки ефективної стратегії необхідно комбінувати різні підходи залежно від конкретної ситуації. Демонструється, як різні концепції можуть бути використані на практиці для вирішення конкретних завдань.

Стаття підкреслює важливість інтеграції різних концепцій для розробки ефективних стратегій. Огляд сучасних тенденцій робить статтю релевантною для дослідників і практиків у галузі стратегічного менеджменту. Отримані висновки можуть бути використані для розробки ефективних стратегій розвитку організацій в умовах невизначеності та мінливості зовнішнього середовища.

Political, economic, and social changes have a significant impact on the operations of government authorities, necessitating constant adaptation of strategies. The dynamic nature of the modern world requires the public sector to continually evolve. New technologies, shifting social needs, and global challenges create the need for new strategic approaches. Consequently, strategic management concepts are in constant evolution, offering innovative solutions to complex problems. It is essential to continuously update knowledge and adapt to changes to ensure the effectiveness and efficiency

of public administration. The article provides an overview of strategic management concepts, ranging from traditional planning-based approaches to modern dynamic concepts. The author argues that none of the existing concepts is universal and that combining different methods, depending on the specific situation, is necessary to develop an effective strategy. It demonstrates how different concepts can be employed in practice to solve specific problems.

Furthermore, it is shown that the new strategic management in public administration enables government authorities to work more effectively for their citizens. The main goal is to achieve specific results that enhance the lives of citizens and are a prerequisite for the successful development of any country. The new strategic management in the public sector, characterized by a focus on results, public engagement, and the use of modern management tools, is becoming increasingly effective. It is demonstrated that the introduction of e-Government in Ukraine is also an example of successful modern public management. Citizens can now interact with government authorities online through the digitalization of public services.

The article emphasizes the importance of integrating different concepts to develop effective strategies. The overview of current trends makes the article relevant for researchers and practitioners in the strategic management sphere. The conclusions drawn can be used to develop effective strategies for the development of organizations in uncertain and variable external environments.

Ключові слова: стратегічне планування, стратегічний менеджмент, суб'єкти публічної сфери, публічне управління, концепція П. Натта та Р. Беккофа, новий публічний менеджмент, електронне врядування.

Key words: strategic planning, strategic management, public sector entities, public administration, concept of P. Nutt and R. Backoff, new public management, e-Government.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ У ЗАГАЛЬНОМУ ВИГЛЯДІ ТА ЇЇ ЗВ'ЯЗОК ІЗ ВАЖЛИВИМИ НАУКОВИМИ ЧИ ПРАКТИЧНИМИ ЗАВДАННЯМИ

Сучасний світ ставить перед державними органами нові виклики, які вимагають від них нестандартних рішень та гнучкості. Традиційні методи управління, що орієнтувалися на дотримання формальних процедур та виконання планів, вже не відповідають швидко мінливим реаліям. Стратегічний менеджмент у публічному управлінні є системою заходів, спрямованих на досягнення стратегічних цілей держави та її підрозділів. Він охоплює як довгострокове планування, так і оперативне управління. Сучасне публічне управління розглядається як цілеспрямований вплив держави на суспільство. Стратегічний менеджмент в цьому контексті виступає як інструмент для оптимального розподілу ресурсів та ефективного досягнення поставлених цілей [5].

Ця галузь знаходиться в постійному розвитку, оскільки постійно виникають нові виклики та можливості. Різноманітність концепцій стратегічного менеджменту відображає складність та багатогранність процесів управління в публічному секторі. Посилення взаємозалежності між країнами та регіонами вимагає від державних органів розробки стратегій, які враховують міжнародні тренди та виклики, а також забезпечують конкурентоспроможність на світовій арені. Фінансові та людські ресурси державних органів є обмеженими, що вимагає ефективного їхнього використання та пошуку нових джерел фінансування. Конкуренція між державами, регіонами та містами за інвестиції, таланти та вплив вимагає від державних органів розробки диференційова-

них та інноваційних стратегій розвитку. Політичні, економічні та соціальні кризи, природні катаклізми та пандемії створюють високий рівень невизначеності та вимагають від державних органів гнучкості та здатності швидко адаптуватися до змін. Враховуючи зазначені фактори, можна констатувати, що сучасна публічна сфера потребує постійного оновлення та вдосконалення стратегічного менеджменту. Різноманітність концепцій та підходів дозволяє державним органам обирати оптимальні рішення для вирішення конкретних завдань та досягнення стратегічних цілей. Таким чином, актуальність різних концепцій стратегічного менеджменту в публічній сфері зумовлена необхідністю забезпечення ефективного управління в умовах динамічного та складного зовнішнього середовища.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Стратегічний менеджмент у публічній сфері відносно молода галузь досліджень в Україні. Аналізуючи зарубіжні наукові дослідження теоретичних основ розвитку стратегічного менеджменту в публічній сфері ми використовували праці зарубіжних науковців: Бойна Г. [8], Грюнінга Г. [9], Худа С., Куймана Дж. [12, 13], Озборна С., Стейса А. [17].

Основоположником концепції стратегічного менеджменту вважається І. Ансофф, який розробив концепцію, що включає формулювання стратегії, її реалізацію та оцінку ефективності. [7] Одним з найвідоміших інструментів стратегічного аналізу, розробленим І. Ансоффом [6, 7] є матриця росту, яка допомагає компаніям оцінити ризики та потенціал різних стратегій зростання. Сис-

темний підхід до управління допомагає компаніям адаптуватися до змін зовнішнього середовища та досягати стійких конкурентних переваг.

Однак, за останні роки спостерігається зростання інтересу науковців до цієї теми, що пов'язано з процесами децентралізації, реформування державного управління та загальною тенденцією до підвищення ефективності роботи державних органів. Дослідженню різних аспектів стратегічного менеджменту в публічному управлінні та адмініструванні присвячені наукові роботи таких українських дослідників, як Р. Бортейчук, Ю. Королук, І. Назаренко, Т. Попович, А. Сельський та інші. В основу написання цієї статті покладено наукові розробки вітчизняних науковців. Серед українських науковців, які активно займаються дослідженнями в галузі стратегічного менеджменту в публічній сфері, можна виділити відому вчену Касич А.О. [4], яка досліджує питання стратегічного планування в органах місцевого самоврядування, Бубніс Г.В. [1] у своїх роботах аналізує теоретичні основи стратегічного управління в публічному секторі, розробляє практичні рекомендації для державних органів, Бережний Я.В. [2] досліджує питання стратегічного менеджменту в контексті реформ державного управління, аналізує роль громадськості в цьому процесі та інші. Оскільки, як вітчизняним, так і зарубіжним дослідникам бракує комплексних наукових розвідок аналізу концепцій стратегічного менеджменту в публічній сфері, на нашу думку, доцільно провести більш детальне дослідження цього питання.

ФОРМУЛЮВАННЯ ЦІЛЕЙ СТАТТІ (ПОСТАНОВКА ЗАВДАННЯ)

Мета статті — проаналізувати основні концепції стратегічного менеджменту, простежити їх генезис від традиційного планування до сучасних динамічних підходів.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Стратегічний менеджмент як наукова дисципліна має свою багату історію, коріння якої сягають глибоко в минуле. Хоча термін "стратегічний менеджмент" з'явився відносно недавно ідеї які лежать в його основі, формувалися протягом століть. На думку дослідників корені стратегічного мислення можна знайти у військовій стратегії [5]. Великі полководці минулого, такі як Сун Цзу, розробляли детальні плани кампаній, враховуючи сили противника, географічні особливості та інші фактори. Ці принципи пізніше були адаптовані для бізнесу, а в сучасних умовах адаптувалися і в публічну сферу. З розвитком промисловості виникла необхідність у більш складних формах організації виробництва та управління. Компанії почали усвідомлювати важливість довгострокового планування та адаптації до змін ринку. Досвід масштабів військових дій під час Першої світової війни вимагали ефективної координації ресурсів та прийняття складних стратегічних рішень був узагальнений і застосований у мирний час. Цей досвід підтвердив важливість стратегічного планування для досягнення великих цілей. Після війни багато військових стратегів перейшли на роботу в бізнес, де вони поширювали свої знання, відбувається формування концепції стратегічного менеджменту.

Згодом з'являються нові концепції, такі як портфельний аналіз, матриця Бостонської консультативної групи та інші. Стратегічний менеджмент постійно розвивається, стає невід'ємною частиною управління будь-якою організацією. З'являються нові підходи, пов'язані з інноваціями, стійким розвитком та цифровою трансформацією. Нові технології, глобалізація та інші фактори вимагають від організацій постійного оновлення своїх стратегій.

Аналізуючи різні концепції стратегічного менеджменту, кожна з яких має свої сильні сторони та обмеження, слід зазначити, що вони є досить різноманітними та постійно розвиваються, відображаючи зміни в бізнес-середовищі та публічній сфері. Існує безліч концепцій та підходів до стратегічного планування, кожна з яких пропонує свіжий погляд на процес управління організацією. Різноманіття концепцій стратегічного менеджменту відображає складність і динамічність сучасного бізнес-середовища. У контексті публічного управління, цей підхід набуває особливого значення, оскільки дозволяє державним органам ефективніше реалізовувати свої функції та задовольняти потреби суспільства. Вибір оптимальної стратегічної концепції залежить від багатьох факторів, таких як розмір організації, галузь діяльності, стадія життєвого циклу, культура організації та зовнішні умови. Не існує універсального підходу, який би підходив для всіх ситуацій. Розуміння особливостей різних концепцій дозволяє публічним службовцям або менеджерам в бізнесі розробити індивідуальні стратегії, що забезпечують конкурентні переваги та довгостроковий успіх організації.

Плюралізм концепцій стратегічного менеджменту відображає різноманітність організаційних контекстів та динаміку зовнішнього середовища. Вибір оптимальної стратегічної концепції є нетривіальним завданням, що вимагає глибокого розуміння як внутрішніх особливостей організації, так і зовнішніх факторів, що на неї впливають. Кожна концепція пропонує свій набір інструментів та підходів, які можуть бути більш або менш ефективними в залежності від конкретної ситуації. Таким чином, успішна розробка та реалізація стратегії вимагає від менеджерів глибоких знань про різноманіття концептуальних підходів та здатності адаптувати їх до унікальних потреб організації. Ефективне використання концепцій стратегічного менеджменту дозволяє організаціям не тільки виживати в конкурентному середовищі, але й займати лідируючі позиції на ринку. Розглянемо деякі з найпоширеніших та впливових концепцій.

Концепція SWOT-аналізу умовно відноситься до класичних моделей стратегічного менеджменту. Це один з найвідоміших інструментів стратегічного аналізу. Він передбачає оцінку внутрішніх сильних і слабких сторін організації (Strengths, Weaknesses) та зовнішніх можливостей і загроз (Opportunities, Threats). SWOT-аналіз допомагає визначити конкурентні переваги та сфери, які потребують вдосконалення.

Портфельний аналіз дозволяє оцінити різноманітні види діяльності компанії за допомогою матриць, таких як матриця Бостонської консультативної групи. Він допомагає визначити, які напрямки бізнесу є найбільш

перспективними, а які потребують додаткових інвестицій або ліквідації.

Концепція життєвого циклу продукту передбачає, що будь-який продукт проходить кілька стадій розвитку: від запуску до зняття з виробництва. Розуміння цих стадій дозволяє компанії розробляти ефективні стратегії маркетингу та виробництва.

Розглянемо деякі із сучасних концепцій стратегічного менеджменту. Так, базова концепція запропонована Генрі Мінцбергом фокусується на визначенні місії, візії та цінностей організації [15].

Це фундамент, на якому будується вся стратегія. Твердження, що успіх компанії залежить від того, якими унікальними ресурсами вона володіє є основою концепції, заснованої на ресурсах.

Концепція заснована на знаннях підкреслює важливість знань як стратегічного ресурсу, передбачає створення систем управління знаннями та стимулювання інновацій [15].

Концепція динамічних можливостей фокусується на здатності організації створювати та розвивати нові можливості. Вона підкреслює важливість гнучкості та адаптації до змін. Концепція заснована на цінностях підкреслює роль цінностей компанії у формуванні її стратегії, передбачає, що всі рішення повинні прийматися з урахуванням цінностей організації. Глибоке розуміння різних концепцій дозволяє адаптувати стратегії публічного управління до мінливих умов, розробити гнучкі стратегії, здатні швидко реагувати на зміни зовнішнього середовища, використовувати сильні сторони організації та нейтралізувати загрози, що виникають з боку зовнішніх та внутрішніх факторів. Розглянемо деякі концепції стратегічного менеджменту які використовуються в публічному секторі.

Концепція стратегічного менеджменту в публічному управлінні, розроблена П. Наттом та Р. Бакоффом [14], спирається на ідеї про те, що організації є динамічними системами, які повинні постійно адаптуватися до змін зовнішнього середовища представляє собою суттєвий відхід від традиційних підходів до управління державними організаціями. Автори критикують традиційні бюрократичні методи управління в публічному секторі, які часто призводять до неефективності та нездатності досягати стратегічних цілей та пропонують новий парадигму, яка орієнтована на результати, стратегічне планування та лідерство.

Дослідники підкреслюють важливу роль лідера в процесі формування та реалізації стратегії, стратегічне планування розглядається як інструмент, який дозволяє організації визначити свої цілі, розробити план дій та контролювати процес досягнення результатів. Ефективність діяльності організації повинна оцінюватися за досягненням конкретних цілей, а не за кількістю виконаних процедур [15].

Концепція результатно-орієнтованого управління спирається на ідеї ефективності та продуктивності, які є фундаментальними для будь-якої організації, в тому числі й публічної. Вона пов'язана з теоріями управління за цілями (МВО), які підкреслюють важливість чітко визначених цілей та їх вимірювання. Дозволяє зосередити зусилля на досягненні конкретних результатів, підвищує прозорість діяльності та підзвітність.

Учасно-орієнтоване управління, ця концепція базується на теоріях демократії та участі, які підкреслюють важливість залучення громадян до прийняття рішень, що впливають на їхнє життя. Вона також пов'язана з теоріями організаційного навчання, які підкреслюють важливість колективних знань та досвіду. Сприяє підвищенню легітимності прийнятих рішень шляхом залучення громадськості до процесу прийняття рішень, що підвищує легітимність та ефективність стратегій та покращує якість послуг та підвищує задоволеність громадян.

Стратегічне планування одна з найстаріших і найпоширеніших концепцій стратегічного менеджменту. Вона базується на ідеях системного аналізу та прогнозування, дозволяє організації активно реагувати на зміни зовнішнього середовища, забезпечує узгодженість дій різних підрозділів та сприяє довгостроковому розвитку. До сучасних концепцій можна віднести вплив цифрових технологій та концепції стійкого розвитку.

Важливо розуміти, що жодна концепція не є універсальною. Оптимальний вибір залежить від конкретних умов і цілей організації. Часто організації використовують елементи різних концепцій, створюючи свою власну модель стратегічного менеджменту.

Сучасний світ ставить перед державними органами нові виклики, які вимагають від них нестандартних рішень та гнучкості. Традиційні методи управління, що орієнтувалися на дотримання формальних процедур та виконання планів, вже не відповідають швидко мінливим реаліям, і публічне управління не може залишатися осторонь. Традиційні методи планування та управління вже не завжди ефективні.

З початку 80-х років державний сектор зазнав значного припливу принципів та інструментів приватного сектору в намаганні підвищити ефективність та результативність. Цей реформаторський рух можна підсумувати як "Новий державний менеджмент" або "Нова модель управління" в Німеччині, і він був реалізований з різними результатами майже в усьому світі. Починаючи з 90-х років "врядування" з'явилося як додаткова концепція, яку одні розглядають як збагачення філософії нового публічного менеджменту, інші — як зміщення акцентів у державному секторі в бік зовнішньої орієнтації, з акцентом на співробітництво та співпрацю філософії публічного менеджменту, інші — як парадигмальний зсув у бік більш орієнтованого назовні державного сектору з акцентом на співробітництво, демократію та участь громадян, демократії та участі громадян (Kooiman [12]; Schedler [10, 11]; Benz та ін.).

В основу нового публічного менеджменту (New Public Management) покладено засіб від неефективного державного адміністрування, а також механізм для мотивованих та виправданих реформ публічного сектору [11, 2].

Новий стратегічний менеджмент у публічному управлінні — це сукупність сучасних підходів та інструментів, які застосовуються для управління державними органами та установами. Цей підхід відрізняється від традиційного бюрократичного управління своєю орієнтацією на результати, гнучкістю, прозорістю та орієнтацією на потреби громадян. Завдяки цьому підходу

діяльність державних органів стає більш прозорою, що підвищує довіру громадян [2].

Новий стратегічний менеджмент допомагає державним органам працювати більш ефективно, тобто досягати більших результатів за менші кошти. (NPM) — це більш широка концепція, яка виникла в 1980-х роках. Вона передбачала відхід від традиційної бюрократії та впровадження ринкових принципів у державне управління. Новий стратегічний менеджмент є логічним продовженням і розвитком NPM. Він успадкував від NPM кращі принципи, а саме: орієнтація на результати, самостійність, конкурентоспроможність тощо.

На нашу думку, новий стратегічний менеджмент має ряд відмінностей від New Public Management. Наприклад, він враховує специфіку різних секторів публічного управління та адаптується до конкретних умов. Ще одна відмінність це орієнтація на громадянина, тобто акцент робиться на задоволенні потреб громадян, а не лише на ефективності при цьому широко використовуються нові технології та інструменти управління.

Отже, новий стратегічний менеджмент у публічному управлінні більш сучасний підхід, який дозволяє державним органам ефективніше працювати на благо громадян, тому що його головною метою є досягнення конкретних результатів, які покращують життя громадян. Він є необхідною умовою для успішного розвитку будь-якої країни.

Постійні зміни в соціальному, політичному та технологічному середовищі, обмежені фінансові та людські ресурси можуть обмежувати можливості для реформ. Незважаючи на виклики, новий стратегічний менеджмент відкриває широкі можливості для розвитку публічного сектору.

Новий стратегічний менеджмент у публічному секторі, який характеризується орієнтацією на результати, залученням громадськості та використанням сучасних інструментів управління, демонструє все більшу ефективність. Приведемо деякі приклади успішного використання нового стратегічного менеджменту в публічній сфері зарубіжних країнах та в Україні. Так, впровадження електронного уряду, використання хмарних технологій та відкритих даних в Естонії дозволило значно спростити взаємодію громадян з державними органами, підвищити прозорість та ефективність надання послуг. А ефективне стратегічне управління та планування, орієнтація на результати та залучення експертів дозволило Сінгапуру, країні відомій своїм ефективним управлінням, досягти високих показників економічного розвитку та якості життя.

Стратегічне планування в галузі енергетики, транспорту та довкілля дозволило Данії, яка є одним з лідерів з розвитку "зеленої" економіки, досягти значних успіхів у зменшенні викидів парникових газів та розвитку відновлюваних джерел енергії. Успіх цих країн підтверджує, що новий стратегічний менеджмент в публічному секторі є ефективним інструментом для досягнення стратегічних цілей.

Публічний менеджмент в Україні активно застосовується в різних сферах державного управління, наведемо кілька прикладів його використання. Реформа децентралізації яка є, на нашу думку, одним із найуспішніших прикладів публічного менеджменту в Україні,

передбачає передачу повноважень і ресурсів від центральної влади до органів місцевого самоврядування. Завдяки цій реформі громади отримали більше самостійності в ухваленні рішень та управлінні своїми ресурсами. Це сприяло підвищенню ефективності надання публічних послуг та залученню громадян до процесів прийняття рішень [3].

На нашу думку, впровадження електронного урядування (e-Government) в Україні є також прикладом успішного сучасного публічного менеджменту. Завдяки цифровізації державних послуг, громадяни отримали можливість взаємодіяти з державними органами онлайн. Наприклад, портали "Дія" та "ProZorro" значно підвищили прозорість державних закупівель, зменшили корупційні ризики та спростили процес отримання адміністративних послуг. Заснування таких органів, як Національне антикорупційне бюро України (НАБУ) та Національне агентство з питань запобігання корупції (НАЗК), є прикладом публічного менеджменту, спрямованого на підвищення підзвітності та прозорості державних службовців. Також прикладом успішного публічного менеджменту є реформа охорони здоров'я, зокрема створення Національної служби здоров'я України (НСЗУ). Метою реформи було забезпечення справедливого розподілу фінансових ресурсів, підвищення якості медичних послуг та створення прозорої системи фінансування медичних закладів на основі контрактів із НСЗУ.

Ці приклади демонструють, як новий стратегічний менеджмент використовується для підвищення ефективності державного управління, забезпечення прозорості, підзвітності та залучення громадян до процесів прийняття рішень в Україні.

Наукові дослідження в галузі публічного управління підтверджують, що такі фактори, як систематичний підхід до стратегічного управління дозволяє організації чітко визначити свої цілі та розробити план дій для їх досягнення. Наведені приклади демонструють, що новий стратегічний менеджмент є ефективним інструментом для трансформації публічного сектору. Впровадження цих підходів дозволяє підвищити ефективність, прозорість та якість надання публічних послуг, а також зміцнити довіру громадян до державних органів.

ВИСНОВКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ПОДАЛЬШИХ РОЗВІДОК У ДАНОМУ НАПРЯМІ

Стратегічний менеджмент у публічному секторі складний і багатогранний процес. Для його успішної реалізації необхідно враховувати особливості різних концепцій, а також виклики, які стоять перед публічними організаціями. Різноманіття концепцій стратегічного менеджменту в публічній сфері є не просто модним трендом, а необхідністю, диктованою складністю сучасного світу. Вибір конкретної концепції або їх комбінації залежить від конкретних умов та завдань, що стоять перед державними органами. Класичні концепції стратегічного менеджменту, такі як SWOT-аналіз, портфельний аналіз та концепція життєвого циклу продукту, продовжують бути актуальними, але їх необхідно адаптувати до сучасних умов. Наприклад, SWOT-аналіз може

бути доповнений аналізом внутрішніх компетенцій та зовнішніх трендів. Головне — це розуміння того, що стратегічний менеджмент в публічному секторі має бути динамічним, адаптивним та орієнтованим на потреби громадян. Новий стратегічний менеджмент у публічному управлінні є необхідною умовою для успішного розвитку сучасних держав. Завдяки його впровадженню можна створити більш ефективну, прозору та орієнтовану на громадянина державу.

Література:

1. Бубніс Г.В. Смальскіс. Проблеми модернізації публічного (государственного) управління: зб. наук. пр. Х.: Видво ХарПІ "Магістр", 2008. Вип. 2. С. 30—33.
2. Бережний Я.В., Афонін Е.А., Валецький О.Л. та ін. Концептуальні засади взаємодії політики й управління: навч. посіб. К.: НАДУ, 2010. 300 с.
3. Касич А.О. Втілення концепції стратегічного управління в практику вітчизняних підприємств. Бізнес Інформ. 2014. № 11. С. 290—294.
4. Касич А.О. Теоретичні аспекти впливу процесів децентралізації на економічний розвиток країни. Актуальні проблеми економіки. 2016. № 8. С. 16—21.
5. Кравченко О. Стратегічне управління у сфері публічного управління та адміністрування: навч.-метод. посібн. Харків: вид-во І. Іванченка, 2019. 138 с.
6. Ansoff H.I. (1981). Corporate Strategy. Penguin Books, Middlesex, Baltimore, Maryland: Penguin Books.
7. Ansoff, H.I. (1969). Business Strategy: Selected Readings, Baltimore, Maryland: Penguin Books.
8. Boyne G.A. (2004). Strategy content and public service organizations, Journal of Public Administration Research and Theory, vol. 14, no. 2, p. 225—231.
9. Gruening, G. (2001). Origin and theoretical basis of New Public Management. International Public Management Journal, no. 4, pp. 1—25.
10. Schedler K., Guenduez A.A., Frischknecht R.. How smart can government be? Exploring barriers to the adoption of smart government — Information Polity, 2019. P. 3—20.
11. Schedler K., Summermatter L. Customer orientation in electronic government: Motives and effects Government information quarterly 24 (2). 2007. P. 291—311.
12. Kooiman J. & van Vliet M. Governance and public management in Managing public organizations, eds. K.A. Eliassen & J. Kooiman, 1st edn, Sage. London, 1993. P. 65—65.
13. Kooiman J., Vliet J. Self-Governance As a Mode of Societal Governance. September 2000 Public Management. 2000. № 2 (3). P. 359—378.
14. Nutt P., Backoff R. Transforming public organizations with strategic management and strategic leadership. Journal of Management. 1993. Vol. 19. No. 2. P. 299—347.
15. Onder M. An application of Strategic Management to the Public Sector: What accounts for Adoption of Reinventing Government Strategies Across the States of the United States. The proceedings of 6th international strategic management. 2018. P. 1043—1412.
16. Osborne S. The new public governance? Public Management Review, vol. 8, no. 3. P. 206—387.

17. Steiss A. W. Strategic Management for Public and Nonprofit Organizations. Marcel Dekker, Inc. New York&Basel, 2003. 438 p.

References:

1. Bubnis, G. and Smalskis, V. (2008), "Problems of modernization of public (gosudarstvennogo) management", Teoriia ta praktyka derzhavnoho upravlinnia: zb. nauk. pr., vol. 2, pp. 30—33.
2. Berezhnyi, Ya. V, Afonin, E. A.. and Valevskiy, O. L. (2010), Kontseptualni zasady vzaiemodii polityky y upravlinnia [Conceptual bases of interaction of politics and governance], NADU, Kyiv, Ukraine.
3. Kasych, A.O. (2014), "Implementation of the concept of strategic management in the practice of domestic enterprises", Biznes Inform, vol. 11, pp. 290—294.
4. Kasych, A.O. (2016), "Theoretical aspects of the influence of detsentralization processes on the economic development of the country", Aktualni problemy ekonomiky, vol. 8, pp. 16—21.
5. Kravchenko, O. (2019), Stratehichne upravlinnia u sferi publicnoho upravlinnia ta administruvannia [Strategic management in the sphere of public management and administration], Vyd-vo Ivanchenka I., Kharkiv, Ukraine.
6. Ansoff, H.I. (1981), Corporate Strategy, Penguin Books, Middlesex, Baltimore, Maryland, USA.
7. Ansoff, H.I. (1969), Business Strategy: Selected Readings, Penguin Books, Baltimore, Maryland, USA.
8. Boyne, G.A. (2004), "Strategy content and public service organizations," Journal of Public Administration Research and Theory, vol. 14, no. 2, pp. 225—231.
9. Gruening, G. (2001), "Origin and theoretical basis of New Public Management", International Public Management Journal, vol. 4, pp. 1—25.
10. Schedler, K. Guenduez, A.A. and Frischknecht, R. (2019), "How smart can government be?," Exploring barriers to the adoption of smart government — Information Polity, pp. 3—20.
11. Schedler, K and Summermatter, L (2007), "Customer orientation in electronic government", Motives and effects Government information quarterly 24 (2), pp. 291—311.
12. Kooiman J. & van Vliet M. (1993), "Governance and public management", Managing public organizations, Sage. London, UK, pp. 65—65.
13. Kooiman J. and Vliet J. (2000), "Self-Governance As a Mode of Societal Governance Public Management.. № 2 (3), pp. 359—378.
14. Nutt P. and Backoff R. (1993), "Transforming public organizations with strategic management and strategic leadership", Journal of Management, Vol. 19, No. 2, pp. 299—347.
15. Onder, M. (2018), "An application of Strategic Management to the Public Sector: What accounts for Adoption of Reinventing Government Strategies Across the States of the United States", The proceedings of 6th international strategic management, pp. 1043—1412.
16. Osborne, S. (2006), "The new public governance?," Public Management Review, vol. 8, no. 3, pp. 206—387.
17. Steiss, A. W. (2003), Strategic Management for Public and Nonprofit Organizations, Marcel Dekker, Inc. New York&Basel.

Стаття надійшла до редакції 03.09.2024 р.